

عنوان مقاله:

واکاوی ماهیت حکم حکومتی و فتوا

محل انتشار:

مجله تخصصی فقه و مبانی حقوق اسلامی، دوره 47، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده‌گان:

علی تولائی - استادیار دانشگاه بیزد،

مسعود راعی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

محبوبه شاهمرادی - دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه بیزد.

خلاصه مقاله:

هر مجتهد جامع الشرایطی بر اساس هر یک از سه منصب افتتا، حکم و قضا، قدرت و اختیار خاصی پیدا می‌کند. بر اساس منصب افتتا، مجتهد می‌تواند در مورد مسئله شرعی فتوا دهد که این فتوا حاصل اجتهادی روش مند است. همچنین مجتهد بر مبنای منصب حکم نیز، قدرت صدور حکم می‌یابد که بر الزام بر انجام دادن یا ترک کاری به دلیل مصلحت آن، به ویژه در منطقه الفراغ و جدای از احکام ثانویه مبتنی و صدور آن با لاحاظ برخوردار بودن از مقام و منصب ولایت است. علاوه بر این مجتهد بر اساس منصب قضا، به حل و فصل دعاوی و خصوصیت بین افراد می‌پردازد. اکنون این سوال مطرح است که آیا منصب افتتا و حکم، به عنوان دو منصب مستقل فقیه، در مقام ثبوت، در حوزه ماهیت و جدای از جهت اعتبار هم، دارای استقلال هستند؟ که اگر دو امر مستقل باشند؛ ثمره علمی و عملی این واکاوی در مقام اثبات و در بحث تعارض و تراحم فتوا و حکم نمایان می‌شود که بحث از آن موضوع این مقاله نیست. بنابراین در این مقاله با رویکرد توصیفی و تحلیلی و با رجوع به منابع معتبر فقهی، به دنبال پاسخ به این سوال اساسی هستیم تا بر اساس آن بتوان معیار تشخیص این دو منصب را معین کرد.

کلمات کلیدی:

حاکم اسلامی، حکم حکومتی، فتوا، مجتهد

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888432>

